

Brüssel, 23. veebruar 2022
(OR. fr)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2021/0428(COD)

6222/1/22
REV 1

JAI 180
FRONT 63
MIGR 47
COVID-19 42
SAN 89
TRANS 79
CODEC 150
COMIX 72

MÄRKUS

Saatja:	Eesistujariik
Saaja:	Nõukogu
Teema:	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) 2016/399, mis käsitleb isikute üle piiri liikumist reguleerivaid liidu eeskirju - Poliitiline mõttevahetus

---

Komisjon esitas 14. detsembril 2021 määruse ettepaneku, millega muudetakse määrust (EL) 2016/399, mis käsitleb isikute üle piiri liikumist reguleerivaid liidu eeskirju. Selle ettepaneku eesmärk on reageerida rändevoogude ärakasutamise seotud probleemidele, teha järeltõusid pandeemiast, kodifitseerides Euroopa alale reisimist piiravaid meetmeid ja luues selliste meetmete raamistikku, vaadata läbi sisepiirikontrolli raamistik ja paremini ennetada ebaseaduslikku liikumist.

Pärast ettepaneku esitamist Sloveenia eesistumise ajal 14. detsembril 2021 viidi selle teksti esimene läbivaatamine lõpule 26. jaanuaril. Eesistujariik esitas 24. veebruaril esimese kompromissettepaneku teksti ühe osa kohta, mida praegu tehnilisel tasandil läbi vaadatakse. Kõnealune eelnõu vastab esimesele kolmele arutelupunktile allpool esitatud neljast arutelupunktist. Seda täiendatakse märtsikuu jooksul kogu teksti hõlmava kompromissettepanekuga.

Eesistujariik rõhutab, et kontrolli tugevdamine meie ühisel välispiiril on sisepiirikontrollita ala toimimise eeltingimus. Koos reformidega, mis on juba vastu võetud (Frontexi tugevdamine, infosüsteemide ja koostalitlusvõime reform), läbirääkimisel (politseikoostöö seadustik, Prüm, varjupaiga- ja rändelepe) või vastuvõtmisel (Schengeni hindamismehhanism), annab Schengeni piirieskirjade läbivaatamine liikmesriikidele ajakohastatud vahendid, et paremini reageerida tervise-, rände- ja julgeolekuriskidele. Seda silmas pidades soovib eesistujariik jätkata komisjoni ettepaneku läbivaatamist, et võtta üldine lähenemisviis võimaluse korral vastu juunis toimival justiits- ja siseküsimuste nõukogu istungil.

Sel eesmärgil palub eesistujariik ministritel väljendada oma seisukohti järgmistel teemadel, eelkõige paksus kirjas esitatud arutelupunktide kohta.

Rändajate ärakasutamine ning patrull- ja vaatlustegevus

Komisjoni ettepanekus määratletakse rändajate ärakasutamine (artikkel 2) ning püütakse kohandada õigusraamistikku sellistele olukordadele ja parandada sellega seoses patrull- ja vaatlustegevust (artiklid 5 ja 13). Seega antakse selliste olukordadega silmitsi seisvatele liikmesriikidele võimalus oma piiripunktide sulgemiseks (artikkel 5) ja vahendid välispiiride ebaseadusliku ületamise paremaks ennetamiseks või avastamiseks (artikkel 13).

Arutelude käigus arutati kahte peamist teemat, mida võeti arvesse kompromissettepanekus.

- Esimene puudutab osalejaid, keda tuleb arvesse võtta ärakasutamise määratlemisel: tundub olevat kasulik võtta arvesse võimalust, et ärakasutamine toimub valitsusväliste osalejate poolt, et kajastada selle nähtuse tegelikkust, mis võib muutuda, samal ajal eristades seda organiseeritud kuritegevusest.

- Teine puudutab liikmesriikide käsutuses olevaid vahendeid selliste olukordadega võitlemiseks: mitu liikmesriiki soovis, et eeskirjade uued sätted oleksid välispiiri valvamise vahendite osas selgemad (artikkel 13). Välispiiridel kasutatavate vahendite valiku üle saavad liikmesriigid suveräänselt otsustada ning Schengeni piirieskirjade eesmärk ei ole neid vahendeid ammendavalt kindlaks määrata. Mitu liikmesriiki on siiski toetanud viitamist füüsiliste tõkete püstitamise võimalusele. Schengeni piirieskirjades, nagu ka komisjoni ettepanekus on juba ette nähtud, et selline patrull- ja vaatlustegevus toimub tehniliste vahendite, eelkõige elektrooniliste vahendite, seireseadmete ja -süsteemide, sealhulgas paiksete või mobiilsete üksuste abil. On tehtud ettepanek neid viiteid tugevdada, täpsustades samas, et kasutatavad vahendid peavad olema proportsionaalsed ja tagama põhiõiguste austamise.

Koordineerimismeetmed välispiiridel tervisekriisi korral

Komisjoni ettepaneku eesmärk on parandada ühise mehhanismi kaudu koordineerimismeetmeid välispiiridel tervisekriisi korral, millel on oht levida epideemiaena väljaspoole liitu (artikkel 2, artikkel 21a ja 11. lisa). See mehhanism hõlmab pandeemiaohu kindlakstegemist, Euroopa Liitu reisimise piiranguid käsitleva määruse vastuvõtmist komisjoni ettepaneku alusel ning hädavajaliku reisimise määratlemist (XI lisa).

Sellega seoses teeb komisjon ettepaneku, et kehtestatavad meetmed tuleks vastu võtta nõukogu rakendusmäärusega, eelkõige kolmes aspektis:

- meetmed sisenemise piiramiseks, mida võivad võtta liikmesriigid;
- kolmandatest riikidest saabuvate reisijate suhtes kohaldatavad sanitaarmeetmed, mis võivad täiendada sisenemiskiiranguid, näiteks testimise, karantiini või eneseisolatsiooni kohustus;
- piirangutest vabastatud reisijakategooriate loetelu.

Ministritel palutakse teatada, kas komisjoni ettepanek võimaldab nende arvates saavutada sobiva tasakaalu tõhususe ja paindlikkuse vahel kõigis kolmes aspektis.

Kontrollid territooriumil ja üleandmise kord

Komisjoni ettepanekuga nähakse ette uued meetmed, mis on kättesaadavad sisepiirikontrolli puudumise korral. Nende meetmete eesmärk on aidata kaasa Schengeni ala suuremale julgeolekule ja soodustada liikmesriikide koostööd.

Piirialade puhul laiendatakse tekstis kontrolli tegemiseks pädevate asutuste ringi lisaks politseiasutustele ja täpsustatakse riskihindamises arvesse võetavate ohtude ulatust (artikkel 23): lisaks piiriülese kuritegevuse vastasele võitlusele, mis on juba Schengeni piirieskirjadesse lisatud, lubatakse liikmesriikidel kontrollida riigis viibimise seaduslikkust või võtta meetmeid pandeemiaohu ennetamiseks. Komisjoni ettepanekuga kehtestatakse ka lihtsustatud üleandmismenetlus liikmesriikide vahel (artikkel 23a), kui ebaseaduslikult riigis viibiv välismaalane, kes on saabunud otse teisest liikmesriigist, peetakse kinni sisepiiri lähedal. See võimalus on olemas piiriülese operatsiooni raames.

Kontrolli taastamine sisepiiridel

Komisjon teeb ettepaneku tugevdada menetluslikke tagatise sisepiiridel kontrolli ühepoolse taaskehtestamise korral: ettepanekus täpsustatakse ja laiendatakse loetelu elementidest, mida asjaomane liikmesriik peab hindama, ning pikendamise korral tugevdatakse hindamise sisu. Samuti nähakse ette sellise mehhanismi kehtestamine, mis võimaldab reageerida Euroopa tasandil, kui sama oht puudutab korraga enamikku liikmesriike ja seab seega ohtu Schengeni ala üldise toimimise.

Komisjon võttis arvesse ka kohtujuristi arvamust Euroopa Liidu Kohtus menetluses olevas kahes kohtuasjas,¹ kus kohtuotsust ennast ei ole veel tehtud.

---

¹. Liidetud kohtuasjad C-368/20, Landespolizeidirektion Steiermark, ja C-369/20, Bezirkshauptmannschaft Leibnitz.

Kõnealuse ettepaneku esimene läbivaatamine nõukogus hõlmas eelkõige kontrolli taaskehtestamise aluseid, sealhulgas ulatusliku teisese rände arvessevõtmist (artikkel 25c), ning kontrolli taaskehtestamise menetlust (artikkel 26). Lisaks paluti selgitusi uue mehhanismi loomise kohta, kui tekib oht Schengeni ala üldisele toimimisele (artikkel 28).

Nende sätete kohta esitab eesistujariik märtsikuu jooksul kompromissettepaneku.

Ministritel palutakse väljendada oma seisukohti lihtsustatud üleandmismenetluse kohta ja sisepiiridel piirikontrolli taaskehtestamise kavandatava mehhanismi kohta.